3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-sejtés

Boróczki Lajos

2011. október 25.

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-sejtés

Boróczki Lajos

)-szimbólum elépítése

reida

Lehetséges D-szimbólumok

Feltetelek

Resz D-szimbol

D-szimbólumok elsorolása

ltranzitív övezések

rövezések Splitting probl

és a Thurston-sejtés (támadása)

Kivonat

D-szimbólum felépítése Példa

Lehetséges D-szimbólumok Feltételek Rész D-szimbólum

D-szimbólumok felsorolása

Éltranzitív kövezések

Splitting probléma és a Thurston-sejtés (támadása)

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-sejtés

Boróczki Lajos

)-szimbólum elépítése

Pelda

Lehetséges D-szimbólumol

Réez Dezimb

D-szimbólumok

tranzitív

Splitting probléma és a Thurston-sejtés

4 D > 4 P > 4 E > 4 E > 9 Q P

Lehetséges D-szimbólumo

Rész D-szimbó

D-szimbólumok felsorolása

tranzitív vezések

Splitting probléma és a

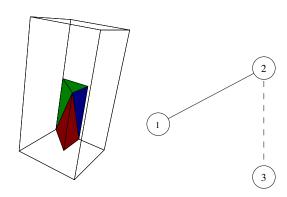
és a Thurston-sejtés (támadása)

- Kompakt alaptartományú kövezés baricentrikus felbontása
- Szomszédsági operációk Jelölés:

```
\sigma_0: · · · · · , \sigma_1: - - - - , \sigma_2: - · · - · · · ·
```

- Egybevágóság csoport szerinti szimplex pályák halmaza
- (d-2)-lap körüli szimplex pályák.
- ▶ Egyértelműség: A baricentrikus felbontásban csak az alaptartomány csúcspontjaihoz tartozó szimplex csúcsok lehetnek végtelen távoli pontok, ezért minden kövezés leírható D-szimbólummal és ez permutáció erejéig egyértelmű. FIXME: Miért nem foglalkozunk azzal az esettel, amikor egy egész él végtelen távol van?

Az \mathbb{E}^3 tér négyzetes hasábbal történő egyik legegyszerűbb térkitöltése. Baricentrikus felbontása és a szimplex pályákhoz tartozó multigráf:

3 dimenziós D-szimbólumok és

a Thurston-sejtés

Boróczki Lajos

elépítése

Példa

Lehetséges D-szimbólumol

Rész D-szimbóli

D-szimbólumok

tranzitív ovezések

Splitting probléma és a Thurston-sejtés (támadása) A mátrixfüggvények ($\mathcal D$ a szimplex pályák halmaza, $D_i \in \mathcal D$):

$$\mathcal{R}(D_1) = \left(egin{array}{cccc} 1 & 1 & 2 & 1 \ 1 & 1 & 3 & 1 \ 2 & 3 & 1 & 2 \ 1 & 1 & 2 & 1 \end{array}
ight)$$

$$\mathcal{R}(D_2) = \left(egin{array}{cccc} 1 & 2 & 2 & 1 \ 2 & 1 & 3 & 2 \ 2 & 3 & 1 & 2 \ 1 & 2 & 2 & 1 \end{array}
ight)$$

$$\mathcal{R}(D_3) = \left(egin{array}{cccc} 1 & 2 & 1 & 1 \ 2 & 1 & 3 & 2 \ 1 & 3 & 1 & 1 \ 1 & 2 & 1 & 1 \end{array}
ight)$$

$$orall D_i \in \mathcal{D}: \ \mathcal{M}(D_i) = \left(egin{array}{ccccc} 1 & 4 & 2 & 2 \ 4 & 1 & 3 & 2 \ 2 & 3 & 1 & 4 \ 2 & 2 & 4 & 1 \end{array}
ight)$$

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-sejtés

Boróczki Lajos

D-szimbólum

Példa

hetséges szimbólumo Itételek

szimbólumo sorolása

Splitting probléma és a Thurston-sejtés Természetes feltételek D-diagramokra

:

- 1. \mathcal{D} véges
- A szimplex pályákon értelmezett szomszédsági operációk involutív permutációk
- 3. Nem szomszédos operáció-párokat alkalmazva legfeljebb 2 lépésből visszajutunk a kiindulási csúcsba
- Bevezetjük a szimplex pályákon (D-diagram csúcsokon) értelmezett R mátrix-függvényt
- ► Feltételek a diagramhoz tartozó M mátrix-függvényre:
 - 1. Az $\mathcal R$ mátrix-függvény minden elemének osztania kell az $\mathcal M$ mátrix-függvény megfelelő elemét.
 - 2. Pálya feltétel
 - 3. Az $\mathcal M$ mátrix-függvény minden mátrixának főátlójától legalább 2 távolságra lévő helyeken 2-esek állnak
 - 4. A főátlótól 1 távolságra lévő helyeken a mátrix-függvény értékei legyenek nagyobbak vagy egyenlőek, mint 2

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-seités

Boróczki Lajos

)-szimbólum elépítése

Példa

₋ehetséges D-szimbólumok

Feltételek

Rész D-szimbólum

D-szimbólumok elsorolása

> ranzitív vezések

Splitting probléma és a

Thurston-sejté (támadása)

- Az i-edik komponens vagy rész D-szimbólum $(\Sigma_I^i, \mathcal{D}^i, \mathcal{M}^i)$ jelentése
- A kombinatorikus görbületi függvény számolható

$$\mathcal{K}(^{c}\mathcal{D}^{j}) = \sum_{D \in ^{c}\mathcal{D}^{j}} \left(-1 + \sum_{\substack{0 \leq j < k \leq d \ j, k \neq i}} \frac{1}{m_{jk}(D)} \right) \begin{array}{c} > & S^{2} \\ = & 0 & \mathbb{E}^{2} \\ < & H^{2} \end{array}$$

- Vizuális jelentés
- Jó orbifold feltétel

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-sejtés

Boróczki Lajos

D-szimbólum felépítése

Pelda

ehetséges)-szimbólumol

Rész D-szimbólum

D-szimbólumok

. Eltranzitív

Splitting probléma és a Thurston-sejtés

Lehetséges D-szimbólumo

eltételek

Rész D-szimbólum

D-szimbólumo felsorolása

Eltranzitív övezések

Splitting probléma és a Thurston-sejtés (támadása)

További követelmények a rész D-szimbólumok alapján:

- 1. $(\Sigma_I^1, \mathcal{D}^1, \mathcal{M}^1)$ és $(\Sigma_I^2, \mathcal{D}^2, \mathcal{M}^2)$ esetén a görbületi függvény pozitív és a jó orbifold feltétel teljesül
- 2. $(\Sigma_I^0, \mathcal{D}^0, \mathcal{M}^0)$ és $(\Sigma_I^3, \mathcal{D}^3, \mathcal{M}^3)$ esetén a görbületi függvény pozitív és a jó orbifold feltétel teljesül, vagy a görbületi függvény 0

Boróczki Lajos

-szimbólum lépítése

Pelda

Lehetséges D-szimbólumo

Rész D-szimbo

D-szimbólumok felsorolása

Éltranzitív

plitting problém

és a Thurston-sejtés (támadása)

D-szimbólumok felsorolása:

- Nagyravágyó terv
- Alapvetően nem tűnik lehetetlennek
- Nagyon sok lehetőség van
- ▶ Rendezés a D-diagramokon, algoritmus a felsorolásukra
- Rendezés a mátrix-függvényeken, 3-dimenziós esetben algoritmus a lehetséges mátrix-függvények felsorolására
- A 12 elemszámú D-szimbólumokat tudjuk jelenleg felsorolni.

Lehetséges D-szimbólumo

Feltételek

D-szimbólumok

Éltranzitív kövezések

Splitting probléma

és a
Thurston-sejtés
(támadása)

Éltranzitív kövezések kezelése D-szimbólummal

- Egyszerű új feltétel: a diagramban nem lehet 1-es színű (szaggatott) él
- A lehetséges diagramok végigpróbálgatása egyszerűbbé válik
- ▶ 18-as elemszámig jutottunk, és ismert, hogy legfeljebb 24 elemszámú ilyen diagramok lehetségesek.

A következő 8 féle maximális modell-geometria létezik, amihez van kompakt sokaság, ami az adott geometriában modellezhető: S^3 , E^3 , H^3 , $S^2 \times R$, $H^2 \times R$. $\widehat{SL2R}$, Sol, Nil.

Megjegyzések:

- A nem irányítható eset kezelhető az "irányítható dupla fedés" módszerrel, ami az M sokasághoz rendelt $M \times Z/2Z$ sokaság (értelmes visszahúzó operációval).
- ► A 2 dimenziós analógia: minden határ nélküli felületnek (2-sokaságnak) geometriai struktúrája van, konstans görbületű metrikával.

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-seités

Boróczki Lajos

)-szimbólum elépítése

Lehetséges D-szimbólumok

Rész D-szimbólum

)-szimbólumok elsorolása

ltranzitív övezések

Splitting probléma és a Thurston-sejtés (támadása)

- ► S² jellegű splitting: Ponttá zsugorítható részlet a kövezésben, ezáltal kevesebb szimplex-pályából álló kövezéssel ekvivalenset kapunk. (Rossz orbifold probléma itt is felléphet.) FIXME Rajz
- ► E² splitting: A Thurston sejtés-beli splittingnek megfelelő dolog. Végtelen távoli pontba tolható. FIXME Rajz

Splitting probléma

és a Thurston-seités (támadása)

További feltételek a Thurston sejtés-beli minimális 3-sokaságokra

- Az ábrákon látszik, hogy a megfelelő 2 sokaságokra a kombinatorikus görbület függvényt felírva alsó korlátot is kapunk a paramétereinkre. FIXME Fontos kérdés, hogy ez elég-e.
- A D-diagram alapján felírhatóak a szimplex csúcsok (rész D-diagram) és a szimplex csúcsok közti élek is.
 Ezeket gráfnak tekintve az összes lehetséges 2 (legalább 2 elemű) partícióra bontást meg kell vizsgálni.
- Az így kapott "splitting-jelölt" helyet meg kell vizsgálni, hogy megkapjuk az összes alsó korlátot a paraméterekre.
- ▶ A kapott D-szimbólumok minimálisak abban az értelemben, hogy nincs bennük se E² se S² splitting. (Ha találunk köztük olyat, ami nem realizálható a 8-féle geometriában, akkor Thurston-sejtést sikeresen támadtuk.)

3 dimenziós D-szimbólumok és a Thurston-seités

Boróczki Lajos

D-szimbólur felépítése

Példa

Lehetséges D-szimbólumok Feltételek

D-szimbólumok felsorolása

> tranzitív ovezések

Splitting probléma és a Thurston-sejtés (támadása)